

SZEGEDI ÍTÉLŐTÁBLA
Pf.II.20.226/2019/4. szám

A Szegedi Ítéltábla a Litresits Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. Litresits András) által képviselt felperesnek - a Balsai Ügyvédi Iroda (ügyintéző ügyvéd: dr. ifj. Balsai István) által képviselt alperes ellen képmáshoz való jog érvényesítése iránt indított perében a Szegedi Törvényszék 2019. április 17. napján kelt 7.P.20.355/2019/12. számú ítélete ellen az alperes részéről 15. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés alapján lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

í t é l e t e t:

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja.**

Kötelezi a egyéb érdekelt-t, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 50 800 (ötvenezer-nyolcszáz) Ft másodfokú perköltséget, valamint az állami adóhatóság felhívására a Magyar Államnak 48 000 (negyvennyolcezer) Ft másodfokú eljárási illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az alperes az általa szerkesztett <(internetes oldal 1. neve)> internetes hírportálon 2019. január 20. napján „Rejtőzködő (település neve)-i milliomosok - az (felperes vezetéckneve) család" címmel a felperes és családja vagyoni helyzetével, vagyonosodásának körülményeivel foglalkozó cikket jelentetett meg, amelyben közzétette a felperes képmását is anélkül, hogy ehhez beszerezte volna a felperes hozzájárulását. Maga a felhasznált képmás a Magyar Állattenyésztők Szövetsége által 2008. május 11-én rendezett XXV. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok alkalmával rendezett díjátadó ünnepségen készült, ahol a felperes (H.) díjat kapott. Az ünnepségről a sajtó is tudósított, a cikk illusztrációjaként többek között a felperesről készült fényképfelvételt is felhasználva.

A felperes a 2019. február 19. napján kelt, alpereshez címzett levelében kérte az alperestől a képmása jogosulatlan felhasználásával okozott jogsérelem orvoslását, ennek keretében képmása érintett cikkből való eltávolítását és az általa megfogalmazott tartalmú elégtételt adó közlemény megjelentetését. Az alperes a felperes kérelmére nem válaszolt, a cikk és az abban közölt felperesi képmás a mai napig elérhető az alperes internetes honlapján.

A felperes keresetében kérte annak megállapítását, hogy az alperes a róla készült fénykép hozzájárulása nélküli megjelentetésével megsértette a képmáshoz fűződő személyiségi jogát. Kérte továbbá az alperes kötelezését a jogsértés abbahagyására illetve a sérelmes helyzet megszüntetésére, és elégtétel adására, ezek keretében képmásának a <(internetes oldal 2. neve)> honlapjáról történő eltávolítására és az általa megfogalmazott tartalmú közleménynek a közzétételére. Kérte ezen túl az alperest eltiltani a további jogsértéstől. A felszámított perköltsége

megfizetésére a egyéb érdekelt-t, mint az alperes által szerkesztett sajtótermékért szerkesztői felelősséget viselő jogi személyt kérte kötelezni.

Keresete jogalapjaként hivatkozott a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. tv. (a továbbiakban: Smtv.) 4. § (3) bekezdésére, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. tv. (a továbbiakban: Ptk.) 2:42. §-ára, 2:43. § g) pontjára és 2:48 (1) bekezdésére, valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. tv. (a továbbiakban: Pp.) 502-504. §-aira. Jogi érvelése szerint a saját és családja anyagi helyzetének alakulása nem tekinthető közügynek, ő maga nem minősül közszereplőnek, így a róla korábban készült fényképfelvétel ismételt felhasználásához szükség lett volna a hozzájárulására.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Védekezése szerint nem volt szükség a felperes hozzájárulásának beszerzésére képmása felhasználásához, az érintett felvétel ugyanis a felperes nyilvános közéleti szereplésén - a XXV. Alföldi Állattenyésztési és Mezőgazda Napok díjkiosztó ünnepségén - készült, és az eseményről tudósító sajtótermékben korábban már közreadásra került. Hangsúlyozta továbbá, a perbeli cikk közügyek vitatása keretében íródott, a felperes pedig közéleti szereplő, a helyi közéletben ugyanis súlya, kiemelt státusza van, tekintettel arra, hogy hosszú időn keresztül egy állami cég vezetője volt, míg ez idő szerint társaival együtt 500 ha földterületen gazdálkodik, jelentős mértékű uniós és állami támogatásban részesül, és ezáltal jelentős közpénzt használ fel. Érvelése szerint mindez azt jelenti, a felperes képmásának felhasználásához külön engedélyre nem volt szükség. Védekezésének alátámasztásául az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) két ítéletére hivatkozott, továbbá okirati bizonyítékokat csatolt a védekezése alapjául megjelölt tények igazolására.

Az elsőfokú bíróság ítéletében megállapította, az alperes azzal, hogy a **(internetes oldal 1. neve)** sajtótermékben 2019. január 20. napján a „Rejtőzködő **(település neve)**-i milliomosok - Az **(felperes vezetéknéve)** család” című cikkben a felperes hozzájárulása nélkül közreadta a róla készült fényképfelvételt, megsértette a felperes képmáshoz való jogát. Kötelezte az alperest a felperes képmásainak a fenti honlapról történő eltávolítására, valamint elégtétel adására akként, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő 5 nap alatt a **(internetes oldal 1. neve)** sajtótermékben - az ítéletben részletezett módon - tegye közzé az alábbi közleményt:

„A 2019. január 20. napján megjelent „Rejtőzködő **(település neve)**-i milliomosok - Az **(felperes vezetéknéve)** család” című cikkben felperes neve képmását tartalmazó fényképfelvételt az érintett engedélye nélkül használtuk fel, ezzel megsértettük a képmáshoz való személyiségi jogát, ezért az érintettől elnézést kérünk.”

Kötelezte továbbá a egyéb érdekelt-t, hogy fizessen meg a felperesnek 285 291 Ft perköltséget, valamint az államnak 36 000 Ft eljárási illetéket.

Határozatának indokolása szerint a Ptk. 248. § (2) bekezdésének a tömegfelvételekre, valamint a nyilvános közéleti szereplésre, felvételre vonatkozó kivételt engedő szabálya nem értelmezhető kiterjesztően, az ily módon készült felvételek kizárólag arról az eseményről szóló tudósításban használhatók fel az érintett személy hozzájárulása nélkül, amely eseményről a felvétel készült. Megállapította, a perbeli képfelvétel a felperes nyilvános közéleti szerepléséről készült ugyan, de a perbeli újságcikk nem a felperes ezen közéleti szerepléséről tudósított, így a felperes képmásának alperes általi nyilvánosságra hozatala nem tartozik az érintett hozzájárulása nélküli felhasználást engedő esetek körébe. Az Alkotmánybíróság 28/2014. számú AB határozatára utalva abban egyetértett az alperessel, hogy a sajtószabadság érvényesülése érdekében a közszereplést nem vállaló személyek személyiségi jogainak korlátozását, ennek keretében képmásuk hozzájárulásuk nélküli nyilvánosságra hozatalát jogszerűvé teheti, ha az nem öncélú, azaz az eset körülményei

alapján a tájékoztatás a jelenkor eseményeiről szóló, vagy a közhatalom gyakorlása szempontjából közérdeklődésre számot tartó, közügyeket érintő képi tudósításnak minősül. Rámutatott ugyanakkor, a perbeli cikk nem valamely közérdeklődésre számot tartó jelenkori eseményről tudósít, és nem is a közhatalom gyakorlásával kapcsolatos, hanem a közéleti szereplőnek nem minősülő felperes magánéletével, személyi és vagyoni viszonyaival foglalkozik, így hozzájárulása nélkül képmását az alperes nem hozhatta volna nyilvánosságra. Nem osztotta az alperesnek azt az álláspontját sem, miszerint a felperes közéleti szereplőnek lenne minősíthető. Kifejtette, a felperes közéleti szereplő státuszának megállapítására nem ad alapot az a körülmény, hogy az állattenyésztési napokon kitüntetésben részesült, mint ahogy az sem, hogy a korábbi gazdasági életben esetlegesen vezető szerepet töltött be. A egyéb érdekelt-t a Pp. 504. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 499. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pernyertes felperes felszámított perköltségének, valamint a feljegyzett eljárási illetéknek a megfizetésére.

Az ítélet ellen az alperes terjesztett elő fellebbezést. Elsődleges fellebbezésében az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte, míg másodlagos fellebbezési kérelme az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a kereset elutasítására irányult. A másodfokú bíróságtól gyakorolni kért felülbírálati jogkörként a Pp. 369. § (1) bekezdését, valamint 369. § (3) bekezdés c) pontját jelölte meg.

Elsődleges fellebbezésének indokai szerint az elsőfokú bíróság megsértette a Pp. 279. § (1) bekezdését, valamint 346. § (4) és (5) bekezdését, ítélete indokolásában ugyanis nem tüntette fel, hogy a tényállás megállapítása során és a bizonyítékok mérlegelésénél milyen szempontokat, mely tényeket, körülményeket vett irányadónak, azokból mit fogadott el, mit és miért hagyott figyelmen kívül. Kifogásolta e körben, hogy az elsőfokú ítéletben írt tényállás mellőzi az általa csatolt okirati bizonyítékok ismertetését, így különösen a felperes korábbi munkahelyére utalást, a **(újság neve)** című újság részére korábban adott interjújának ismertetését, a helyi gazdasági életben betöltött szerepére való hivatkozást, az általa elnyert állami és Európai Unió támogatások összegére vonatkozó adatokat, a részére átadott díj kiosztásának körülményeit, valamint az ún. **(speciális jelentés neve)**" a felperesről és családjáról írt megállapításait.

A másodlagos fellebbezéséhez kapcsolódó jogi érvei szerint az elsőfokú bíróság ítélete sérti az Alaptörvény IX. cikk (1) és (2) bekezdését, a Ptk. 2:44 §-át, 2:48 § (2) bekezdését, valamint az Smtv. 12. § (1) bekezdését. Megismételte azt az elsőfokú eljárásban kifejtett álláspontját, miszerint a kifogásolt felvétel felhasználásához nem kellett beszereznie a felperes engedélyét, mert az olyan cikk illusztrációjaként jelent meg, amely a közügyek szabad vitatását érinti, másrészt mivel az a felperest nyilvános közéleti szereplésen való részvétel során ábrázolta.

Az Alkotmánybíróság több határozatára utalással kifejtette, az Alkotmánybíróság a politikai jellegű közéleti szólások szabad kinyilvánítását tekinti a véleménynyilvánítás szabadsága legbensőbb védelmi körének, ezért az ilyen jellegű szólások erősebb védelmet élveznek, és a korlátozásuk csak a legszűkebb körben nyerhet igazolást. Utalt arra, a jelen ügyben ezen túlmenően a jelenkor eseményeiről való szabad tudósításról és közérdeklődésre számot tartó kérdések nyilvánosság elé tárásáról is szó van, amely elsősorban a sajtót, de az információhoz jutás miatt végső soron mindenkit megillető alapjog.

Hangsúlyozta, a perbeli cikk azt mutatja be, hogy a felperes, aki a közélet helyben ismert szereplője, milyen állami vállalatban és gazdasági társaságban töltött be különböző funkciókat, vállalkozásaival milyen életút áll mögötte, mint gazdálkodó milyen mértékben részesült állami és Európai Unió támogatásokból, továbbá korábban milyen közéleti megnyilvánulásai voltak. Mindebből érvelése szerint az a következtetés vonható le, hogy a per tárgyává tett cikkben közölt információk - mint a jelenkor eseményeiről való tudósítás is - a közügyekre vonatkozó közlések körébe tartoznak, azok nem tekinthetők a felperes magánéleti eseményének. Az Emberi Jogok Európai Bíróságának két ítéletére hivatkozva kifejtette, ha az adott közérdekű kérdés magánszemélyeket is érint, ezek

tűrésküszöbének is emelkednie kell, ilyen esetben a nem közéleti szereplő képmáshoz fűződő jogának védelme szempontjából lényeges és jelentős körülmény az is, hogy a sajtó által közreadott információ mennyiben járult hozzá a közéleti kérdés nyilvános megvitatásához. Utalt arra, helybeli közérdeklődésre tart számot, tehát közügy, hogy a hódmező(**település neve**)-i polgármester támogatói köre, hátszaga (amely körbe a felperes is beletartozik), milyen gazdasági szereplőkből áll. Emellett annak a bemutatása is közügynek minősül, ha egy adott személy több száz hektáron gazdálkodik és több tízmillió értéken nyer el Európa Unió és hazai agrártámogatást. Ezek alapján véleménye szerint megállapítható, hogy a felperes a helyi gazdasági élet befolyásos egyénisége, akit e társadalmi státusza is kiemel az átlagemberek közül.

Kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt a lényeges körülményt, miszerint a perbeli felvétel korábban már a nyilvánosság elé került, az ugyanis a felperes nyilvános közéleti szereplése során egy díjátadón készült, ahol a felperes önként vállalta, hogy képmását megörökíti.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyására irányult.

A fellebbezés alaptalan.

I.

Az ítélet tábla nem ért egyet az alperesnek azzal a fellebbezési álláspontjával, miszerint az elsőfokú bíróság nem tett eleget indokolási kötelezettségének, és ezzel olyan súlyos eljárási szabálysértést követett el, amely indokolja az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését. Tény, hogy az elsőfokú bíróság döntésének indokait megjelölte, így az alperes elsőfokú ítélet indokolásával kapcsolatos kifogásai akként értelmezhetők, hogy az alperes az elsőfokú ítéletben megjelölt indokokat hiányosnak tartja. Az indokolás elégtelensége, illetőleg hiányossága ún. mérlegelhető hatályon kívül helyezési ok lehet, amelynek a Pp. 381. §-a szerinti konjunktív feltételei, hogy megállapítható legyen, ez az eljárási szabálysértés kihatott az ügy érdemi eldöntésére, és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem ésszerű. Ezeknek a feltételeknek a fennállása az indokolási kötelezettség megsértésével összefüggésben akkor állapíthatóak meg, ha az eljárás adataiból és a határozatban megjelölt indokokból nem derül ki, hogy az elsőfokú bíróság döntését mire alapította, és ezért az érdemi határozat nem bírálható felül. Jelen esetben e feltételek egyike sem állapítható meg. Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában rögzítette, hogy a tényállást egyebek mellett az alperes által csatolt iratok tartalma alapján állapította meg, ami arra utal, hogy az alperes okirati bizonyítékait döntése során figyelembe vette. Kétségtelen, hogy nem elemezte, ezeket az okiratokat illetve azok tartalmát miként értékelte, de erre nem is volt szükség. A jogvita elbírálása szempontjából releváns, az alperes által védekezésének alapjául felhozott tények - nevezetesen a felperes gazdasági életben korábban és jelenleg betöltött pozíciói, a Horn Artur díjjal történt kitüntetés - ugyanis lényegüket tekintve a felek között nem voltak vitások, így a bíróságnak ezeknek a nem vitás tényeknek az ismeretében alapvetően jogkérdésekben kellett döntenie. Az elsőfokú bíróság ítéletében ezekben - az alábbiakban részletezett - jogkérdésekben részletesen kifejtette álláspontját, ismertetve jogi érveit. Önmagában az, hogy az alperes a bíróság ezen indokait nem tartotta elégségesnek, vagy kellően meggyőzőnek, az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésére nem ad alapot.

II.

Az ügy érdemét érintően az ítéletábra az elsőfokú bíróság döntésével és jogi álláspontjával maradéktalanul egyetért, ezért ítéletét annak helyes indokai alapján helybenhagyta a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel kiemeli az alábbiakat.

Tény, hogy az alperes a felperes olyan képmását használta fel a perbeli sajtócikkben, amely a felperes korábbi közéleti szerepléséről - díjátadó ünnepségen való részvételéről - készült, és amely az érintett közéleti eseményről tudósító újságcikkben közreadásra került. Amint azonban azt az elsőfokú bíróság mindenben helytállóan kifejtette, a Ptk. 2:48. § (2) bekezdésének az a rendelkezése, miszerint a nyilvános közéleti szereplésről készült felvétel felhasználásához nincs szükség az érintett hozzájárulására, azt jelenti, az ilyen felvétel kizárólag arról az eseményről szóló tudósításban használható fel az ábrázolt személy hozzájárulása nélkül, amely eseményről a felvétel készült. A perbeli cikk nem a felperesnek arról a nyilvános közéleti szerepléséről tudósít, ahol a jogvita tárgyát képező fénykép készült, így azt az alperes csak a felperes hozzájárulásával használhatta volna fel, ezt a hozzájárulást azonban nem szerezte be.

Ugyancsak helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a felperes nem tekinthető közéleti szereplőnek, így nem vonatkozik rá a Ptk. 2:44. § (1) bekezdésének a közéleti szereplők személyiségi jogainak korlátozhatóságára vonatkozó rendelkezése. Önmagában ugyanis a felperest az átlagosnál kedvezőbb vagyoni helyzete, a gazdasági életben való aktív részvétele, gazdasági tevékenységének eredményessége, az ehhez kapcsolódó nyilvános rendezvényen történő kitüntetése nem teszi közéleti szereplővé, mint ahogy az sem, hogy lakókörnyezetében szélesebb körben ismert személy. Közömbös ebből a szempontból az is, milyen a politikai meggyőződése, vagy hogy fűzi-e, s ha igen milyen viszony valamely közismert politikushoz.

Nem ért egyet az ítéletábra az alperesnek azzal az álláspontjával sem, hogy a politikai véleményszabadság érvényesülése érdekében használhatta fel szabadon a felperesről a korábbi nyilvános közéleti szerepvállalása során készült képfelvételt. Kétségtelen, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának kitüntetett szerepe van az alkotmányos alapjogok között, „anyajoga” az ún. kommunikációs alapjogoknak, ugyanakkor nem abszolút jog, kivételesen más alapjog érvényesülése érdekében korlátozható, így pl. abban az esetben, ha annak gyakorlása mások emberi méltóságának - ide értve a képmáshoz fűződő személyiségi jogot is - megsértésével járna [Alaptörvény IX. cikk (4) bekezdés]. Ennek megfelelően a véleménynyilvánításhoz való jog és valamely személyiségi jog kollíziója esetén mindig az adott ügy összes körülményét figyelembe véve dönthető el, melyiknek kell prioritást biztosítani, hiszen az egyik érvényesülése szükségképpen a másik korlátozásával jár. Általában elsőbbséget élvez a sajtószabadság a közéleti szereplők személyiségi jogainak védelmével szemben (Ptk. 2:44. §), míg a közszereplést nem vállalók esetében a védelmi szint magasabb. Az ilyen személyek személyiségi jogainak korlátozását, ennek keretében képmásuk hozzájárulásuk nélküli nyilvánosságra hozatalát a sajtószabadság érvényesülése érdekében az teheti jogszerűvé, ha az nem öncélú, azaz az eset körülményei alapján a tájékoztatás a jelenkor eseményeiről szóló vagy a közhatalom gyakorlása szempontjából közérdeklődésre számot tartó, közügyeket érintő képi tudósításnak minősül {28/2014. (IX. 29.) AB határozat [44]}. Ebbe a körbe vonhatók az olyan eseményekről, tényekről szóló tudósítások, amelyek események, tények a társadalom akár kisebb, akár nagyobb csoportjainak életét befolyásolhatják, a közvéleményt, közhangulatot alakíthatják, a közösség érdekeit valamilyen módon érintik. A közérdeklődés ugyanakkor nem azonos a kíváncsisággal. Az, hogy az emberek egy része szeretne

többet tudni az átlagosnál valamely okból ismertebb személyről, annak vagyoni viszonyairól, személyi körülményeiről, magánéletéről, érdeklődésük e tárgyait nem teszik sem közüggé, sem a jelenkor közérdeklődésre számot tartó eseményeivé.

Mindezek alapján helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy az alperes megsértette a felperes képmáshoz való jogát a róla készült képfelvétel hozzájárulása nélküli felhasználásával, és jogszerűen alkalmazta a jogsértés Ptk. 2:51. § (1) bekezdés a)-d) pontjában meghatározott jogkövetkezményeit.

Az alperes fellebbezésének eredménytelenségére figyelemmel kötelezte az ítélőtábla a Pp. 83. § (1) bekezdése valamint 499. § (1) bekezdése alapján a egyéb érdekelt-t a felperesek - 32/2003 (VIII. 22.) IM r. 2. § (1) bekezdés a) pontja alapján felszámított, és az elsőfokú eljárásban csatolt megbízási szerződéssel igazolt mértékű ügyvédi munkadíjból álló - másodfokú perköltségének, továbbá a feljegyzett fellebbezési illetéknek a megfizetésére, ez utóbbi tekintetében a Pp. 101. § (1) bekezdésében és 102. § (1) bekezdésében írtakra is figyelemmel.

Szeged, 2019. június 5.

Dr. Szeghő Katalin sk.
a tanács elnöke

Dr. Lengyel Nóra sk.
előadó bíró

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet sk.
táblabíró